

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/711 z dnia 17 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/712 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ochrony konkurencji w transporcie lotniczym oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 868/2004 4

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/713 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępująca decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW 18

II Akty o charakterze nieustawodawczym

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/714 z dnia 7 marca 2019 r. zastępujące załącznik I oraz zmieniające załączniki II i VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej 30

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/711

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 177,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽³⁾ ustanowiono wspólne i ogólne przepisy mające zastosowanie do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
- (2) W budżecie ogólnym Unii Europejskiej na rok budżetowy 2019 ⁽⁴⁾ zmieniono łączną kwotę zasobów na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych poprzez zwiększenie środków na zobowiązania w ramach szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w 2019 r. o kwotę 116,7 mln EUR w cenach bieżących oraz zwiększenie ogólnej kwoty środków na zobowiązania w ramach szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych na cały okres programowania do 4 527 882 072 EUR w cenach bieżących.
- (3) W 2019 r. dodatkowe zasoby w wysokości 99 573 877 EUR w cenach z 2011 r. finansowane są z łącznego marginesu na zobowiązania w ramach marginesu wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.
- (4) W związku z zaawansowanym etapem realizacji programów operacyjnych na okres programowania 2014–2020 należy przewidzieć szczególne środki ułatwiające realizację Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
- (5) Ze względu na pilną potrzebę zmiany programów wspierających Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w celu włączenia dodatkowych zasobów na potrzeby specjalnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych przed końcem 2019 r., niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (6) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1303/2013,

⁽¹⁾ Opinia z dnia 22 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. (dotąd nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 67 z 7.3.2019, s. 1.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 91 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasoby na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej dostępne na zobowiązania budżetowe w okresie 2014–2020 wynoszą 330 081 919 243 EUR według cen z 2011 r., zgodnie z rocznym podziałem przedstawionym w załączniku VI, z czego kwota 325 938 694 233 EUR stanowi zasoby ogólne przydzielone na EFRR, EFS i Fundusz Spójności, a kwota 4 143 225 010 EUR stanowi szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Na potrzeby programowania, a następnie włączenia do budżetu Unii, kwota zasobów na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej podlega indeksacji o 2 % rocznie.”;

2) art. 92 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zasoby na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych wynoszą 4 143 225 010 EUR ze szczególnej alokacji na tę inicjatywę, z czego 99 573 877 EUR stanowi dodatkowe zasoby na 2019 r. Zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie EFS zasoby te zostaną uzupełnione ukierunkowaną inwestycją z EFS.

Państwa członkowskie, które korzystają z dodatkowych zasobów na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w 2019 r., o której mowa w akapicie pierwszym, mogą wystąpić z wnioskiem o przesunięcie maksymalnie 50 % dodatkowych zasobów na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych do EFS, tak aby zgodnie z wymogami art. 22 rozporządzenia w sprawie EFS stanowiły one odpowiednie inwestycje ukierunkowane z EFS. Takie przeniesienie dokonywane jest w odniesieniu do odpowiednich kategorii regionów odpowiadających kategoryzacji regionów kwalifikujących się do zwiększenia szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Zgodnie z art. 30 ust. 1 niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie zwracają się o przesunięcie środków we wniosku o zmianę programu. Zasoby przydzielone na lata ubiegłe nie mogą być przenoszone.

Akapit drugi niniejszego ustępu stosuje się do wszelkich dodatkowych zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, zwiększających zasoby powyżej kwoty 4 043 651 133 EUR”;

3) załącznik VI zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK VI

ROCZNY PODZIAŁ ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA NA LATA 2014–2020

Dostosowany roczny profil środków (łącznie z dodatkową alokacją na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych)

	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Ogółem
EUR, ceny z 2011 r.	34 108 069 924	55 725 174 682	46 044 910 736	48 027 317 164	48 341 984 652	48 811 933 191	49 022 528 894	330 081 919 243”

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/712**z dnia 17 kwietnia 2019 r.****w sprawie ochrony konkurencji w transporcie lotniczym oraz uchylające rozporządzenie (WE)
nr 868/2004**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Transport lotniczy odgrywa kluczową rolę w gospodarce Unii i codziennym życiu obywateli Unii oraz jest jednym z najbardziej dynamicznych i osiągających najlepsze wyniki sektorów unijnej gospodarki. Silnie stymuluje wzrost gospodarczy, zatrudnienie, handel i turystykę, a także konektywność i mobilność zarówno przedsiębiorstw, jak i obywateli, w szczególności w ramach unijnego wewnętrznego rynku lotniczego. W ciągu ostatnich dziesięcioleci rozwój usług transportu lotniczego znacząco przyczynił się do poprawy konektywności w Unii oraz z państwami trzecimi, a także był ważnym motorem gospodarki Unii.
- (2) Unijni przewoźnicy lotniczy stanowią trzon globalnej sieci łączącej Europę wewnątrz oraz z resztą świata. Powinni oni mieć możliwość otwartego i uczciwego konkutowania z przewoźnikami lotniczymi z państw trzecich. Jest to niezbędne, aby zapewnić konsumentom korzyści, utrzymać warunki sprzyjające wysokiemu poziomowi konektywności w transporcie lotniczym w Unii oraz zapewnić przejrzystość, równe warunki działania oraz stałą konkurencyjność unijnych przewoźników lotniczych, a także wysoki poziom zatrudnienia dobrej jakości w unijnym przemyśle lotniczym.
- (3) W kontekście zwiększonej globalnej konkurencji między podmiotami transportu lotniczego uczciwa konkurencja stanowi nieodzowną ogólną zasadę świadczenia usług międzynarodowego transportu lotniczego. Zasadę tę potwierdza w szczególności konwencja chicagowska o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z dnia 7 grudnia 1944 r. (zwana dalej „konwencją chicagowską”), w której preambule uznano, że konieczne jest, aby międzynarodowe służby transportu lotniczego były ustanawiane na zasadzie jednakowych możliwości. Art. 44 konwencji chicagowskiej stanowi również, że celem Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) jest popieranie rozwoju międzynarodowego transportu lotniczego w celu zapewnienia „aby każde umawiające się Państwo miało należytą możliwość eksploatowania międzynarodowych linii lotniczych” oraz w celu „unikania czynienia dyskryminacji między Umawiającymi się Państwami”.
- (4) Zasada uczciwej konkurencji jest w Unii mocno zakorzeniona, a praktyki zakłócające rynek podlegają prawu Unii, które gwarantuje równe szanse i warunki uczciwej konkurencji wszystkim unijnym przewoźnikom lotniczym oraz przewoźnikom lotniczym z państw trzecich prowadzącym działalność w Unii.
- (5) Jednakże mimo nieustających starań Unii i niektórych państw trzecich zasady uczciwej konkurencji nie zostały jeszcze zdefiniowane w konkretnych przepisach wielostronnych, w szczególności w kontekście ICAO lub porozumień Światowej Organizacji Handlu (WTO), takich jak Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS), oraz załącznik w sprawie usług transportu lotniczego do tego układu, z których zakresu stosowania w dużym stopniu wyłączono usługi transportu lotniczego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 197 z 8.6.2018, s. 58.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

- (6) Należy zatem dołożyć większych starań w kontekście ICAO i WTO, aby aktywnie wesprzeć opracowanie międzynarodowych przepisów gwarantujących warunki uczciwej konkurencji między wszystkimi przewoźnikami lotniczymi.
- (7) Kwestia uczciwej konkurencji między przewoźnikami lotniczymi powinna być podejmowana w kontekście umów o transporcie lotniczym lub umów o przewozach lotniczych zawieranych z państwami trzecimi. Jednakże większość umów o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych zawartych z państwami trzecimi przez Unię lub jej państwa członkowskie, lub zarówno przez Unię, jak i jej państwa członkowskie, nie zawiera odpowiednich postanowień dotyczących uczciwej konkurencji. Należy zatem dołożyć większych starań w celu wynegocjowania włączenia klauzul o uczciwej konkurencji do obowiązujących i przyszłych umów o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych z państwami trzecimi.
- (8) Uczciwą konkurencję między przewoźnikami lotniczymi można również zapewnić za pomocą odpowiednich przepisów unijnych, takich jak rozporządzenie Rady (EWG) nr 95/93 ⁽³⁾ oraz dyrektywa Rady 96/67/WE ⁽⁴⁾. W zakresie, w jakim uczciwa konkurencja oznacza ochronę unijnych przewoźników lotniczych przed niektórymi praktykami stosowanymi przez państwa trzecie lub przewoźników z państw trzecich, kwestię tę wcześniej uregulowano w rozporządzeniu (WE) nr 868/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾. Rozporządzenie (WE) nr 868/2004 okazało się jednak nieskuteczne w zakresie realizacji jego ogólnego celu, jakim było zapewnienie uczciwej konkurencji. Tak było w szczególności w przypadku niektórych jego przepisów odnoszących się do definicji odnośnych praktyk, innych niż subsydiowanie, oraz wymogów dotyczących wszczynania i prowadzenia dochodzeń. Ponadto rozporządzenie (WE) nr 868/2004 nie zapewniło komplementarności z umowami o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych, których stroną jest Unia. Ze względu na liczbę i znaczenie zmian, które byłyby niezbędne do rozwiązania tych kwestii, należy zastąpić rozporządzenie (WE) nr 868/2004 nowym aktem prawnym.
- (9) Konkurencyjność unijnego sektora lotnictwa zależy od konkurencyjności poszczególnych elementów łańcucha wartości w lotnictwie i można ją utrzymać tylko przy stosowaniu zbioru uzupełniających się polityk. Unia powinna nawiązać konstruktywny dialog z państwami trzecimi, aby ustalić podstawy uczciwej konkurencji. W tym względzie skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające przepisy pozostają niezbędne do utrzymania warunków sprzyjających wysokiemu poziomowi konektywności w Unii oraz do zapewnienia uczciwej konkurencji z przewoźnikami lotniczymi z państw trzecich. W tym celu Komisji należy powierzyć uprawnienia do prowadzenia dochodzeń oraz do podejmowania w razie konieczności niezbędnych środków. Środki takie powinny być dostępne w przypadku, gdy praktyki zakłócające konkurencję powodują szkodę dla unijnych przewoźników lotniczych.
- (10) Dyskryminacja mogłaby obejmować sytuacje, w których unijny przewoźnik lotniczy jest inaczej traktowany bez obiektywnego uzasadnienia, w szczególności w odniesieniu do cen obsługi naziemnej oraz dostępu do niej, infrastruktury portu lotniczego, służby żeglugi powietrznej, przydziału czasu na start lub lądowanie, procedur administracyjnych, takich jak przyznawanie wiz personelowi zagranicznych przewoźników, szczegółowe zasady sprzedaży i dystrybucji przewozów lotniczych lub wszelkie inne kwestie związane z prowadzeniem działalności, na przykład uciążliwe procedury odprawy celnej lub wszelkie inne nieuczciwe praktyki o charakterze finansowym lub operacyjnym.
- (11) Postępowanie należy zakończyć bez przyjęcia środków kompensacyjnych na podstawie niniejszego rozporządzenia w przypadku gdy przyjęcie takich środków byłoby sprzeczne z interesem Unii, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na inne podmioty, zwłaszcza na konsumentów lub przedsiębiorstwa w Unii, a także ich wpływu na wysoki poziom konektywności w całej Unii. Oceniając interes Unii, należy zwrócić szczególną uwagę na sytuację państw członkowskich, których konektywność z resztą świata zależy wyłącznie lub w znaczącym zakresie od transportu lotniczego, a także zapewnić spójność z politykami Unii w innych dziedzinach. Postępowanie należy również zakończyć bez przyjęcia środków w przypadku gdy wymogi dotyczące przyjęcia tych środków nie są spełnione lub przestały być spełniane.
- (12) Ustalając, czy przyjęcie środków kompensacyjnych byłoby sprzeczne z interesem Unii, Komisja powinna uwzględnić opinie wszystkich zainteresowanych stron. Aby zorganizować konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz umożliwić im przedstawienie opinii, w ogłoszeniu o wszczęciu dochodzenia należy określić terminy przekazywania informacji lub wnoszenia o wysłuchanie. Zainteresowane strony powinny znać warunki ujawniania przekazywanych przez siebie informacji i powinny być uprawnione do udzielenia odpowiedzi na uwagi innych stron.

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 95/93 z dnia 18 stycznia 1993 r. w sprawie wspólnych zasad przydzielania czasu na start lub lądowanie w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. L 14 z 22.1.1993, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. L 272 z 25.10.1996, s. 36).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 868/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. dotyczące ochrony przed subsydiowaniem i nieuczciwymi praktykami cenowymi powodującymi uszczerbek dla przewoźników lotniczych Wspólnoty w świadczeniu usług lotniczych z krajów nienależących do Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. L 162 z 30.4.2004, s. 1).

- (13) Aby Komisja była odpowiednio informowana o możliwych elementach uzasadniających wszczęcie dochodzenia, każde państwo członkowskie, każdy unijny przewoźnik lotniczy lub każda grupa unijnych przewoźników lotniczych powinni być uprawnieni do wniesienia skargi, którą należy rozpatrzyć w rozsądnym terminie.
- (14) W celu zapewnienia skuteczności niniejszego rozporządzenia istotne jest, aby Komisja mogła wszczynać postępowania na podstawie skargi zawierającej dowód prima facie, że zaistniało ryzyko szkody.
- (15) W trakcie dochodzenia Komisja powinna zbadać praktyki zakłócające konkurencję w danym kontekście. Ze względu na różnorodność możliwych praktyk dana praktyka oraz jej skutki mogą w niektórych przypadkach ograniczać się do transportu lotniczego na trasie między parą miast, natomiast w innych przypadkach przydatne mogłoby być zbadanie danej praktyki oraz jej skutków w odniesieniu do szerszej sieci transportu lotniczego.
- (16) Ważne jest zapewnienie, aby dochodzenie mogło obejmować najszerszy możliwy zakres istotnych elementów. W tym celu Komisja powinna mieć możliwość prowadzenia dochodzeń w państwach trzecich, z zastrzeżeniem zgody zainteresowanych podmiotów z państw trzecich oraz braku sprzeciwu ze strony tych państw trzecich. Z tych samych względów i w tym samym celu państwa członkowskie powinny być zobowiązane do wspierania Komisji najlepiej, jak potrafią. Komisja powinna zakończyć dochodzenie w oparciu o najlepsze dostępne dowody.
- (17) Podczas dochodzenia Komisja może zbadać, czy dana praktyka zakłócająca konkurencję stanowi także naruszenie międzynarodowej umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowy zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, których Unia jest stroną. W takim przypadku Komisja mogłaby zbadać, czy kwestia danej praktyki zakłócającej konkurencję, która stanowi także naruszenie międzynarodowej umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowy zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, której Unia jest stroną, mogłaby być w bardziej odpowiedni sposób rozwiązana poprzez zastosowanie procedur rozstrzygania sporów ustanowionych w tej umowie. W takim przypadku Komisja powinna być uprawniona do zawieszenia dochodzenia wszczętego na mocy niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy zastosowanie procedur rozstrzygania sporów ustanowionych w międzynarodowej umowie o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowie zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, których Unia jest stroną, nie prowadzi do zaradzenia sytuacji w wystarczającym zakresie, należy umożliwić Komisji wznowienie dochodzenia.
- (18) Umowy lotnicze oraz niniejsze rozporządzenie powinny ułatwiać dialog z zainteresowanymi państwami trzecimi, aby umożliwić skuteczne rozstrzygnięcie sporów oraz przywrócenie uczciwej konkurencji. W przypadku gdy dochodzenie prowadzone przez Komisję dotyczy działań objętych umową o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakąkolwiek inną umową zawierającą postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego zawartą z państwem trzecim, której Unia nie jest stroną, należy zapewnić, aby Komisja podejmowała działania posiadając pełne informacje na temat wszelkich postępowań planowanych lub prowadzonych przez zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z daną umową i dotyczących sytuacji będącej przedmiotem dochodzenia Komisji. Państwa członkowskie powinny być zatem zobowiązane do odpowiedniego informowania Komisji. W takim przypadku wszystkie zainteresowane państwa członkowskie powinny mieć prawo powiadomienia Komisji o swoim zamiarze rozwiązania kwestii praktyki zakłócającej konkurencję wyłącznie w ramach procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w odpowiednich umowach o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub w jakiegokolwiek innej umowie zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego zawartej z państwem trzecim, których Unia nie jest stroną. W przypadku gdy zainteresowane państwa członkowskie powiadomią Komisję i nie zostanie zgłoszony żaden sprzeciw, Komisja powinna czasowo zawiesić swoje dochodzenie.
- (19) Jeżeli zainteresowane państwa członkowskie zamierzają rozwiązać kwestię praktyki zakłócającej konkurencję wyłącznie w drodze procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w umowach o transporcie lotniczym, o przewozach lotniczych lub w jakiegokolwiek innej umowie zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, które państwa te zawarły z danym państwem trzecim w celu wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z tych umów, państwa członkowskie powinny starać się niezwłocznie przeprowadzić dwustronne procedury rozstrzygania sporów oraz powinny przekazać Komisji pełne informacje w tym zakresie. W przypadku gdy dana praktyka zakłócająca konkurencję utrzymuje się i Komisja wznowia postępowanie, należy uwzględnić wnioski wyciągnięte z zastosowania takiej umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowy zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, aby jak najszybciej przywrócić uczciwą konkurencję.
- (20) Należy uwzględnić wnioski wyciągnięte z zastosowania procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w międzynarodowych umowach o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub w jakiegokolwiek innej umowie zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, których stroną jest Unia lub państwo członkowskie.

- (21) Z uwagi na skuteczność administracyjną oraz z myślą o możliwym zakończeniu postępowania bez przyjęcia środków, należy umożliwić zawieszanie postępowania w przypadku, gdy zainteresowane państwo trzecie lub zainteresowany podmiot z państwa trzeciego podjęły zdecydowane kroki w celu wyeliminowania danej praktyki zakłócającej konkurencję lub wynikającej z tej praktyki szkody lub ryzyka szkody.
- (22) Ustalenia dotyczące szkody lub ryzyka szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych powinny zawierać realistyczną ocenę sytuacji i w związku z tym powinny być oparte na wszystkich istotnych czynnikach dotyczących w szczególności sytuacji tych przewoźników oraz ogólnej sytuacji na rynku transportu lotniczego, na który ta kwestia ma wpływ.
- (23) Niezbędne jest określenie warunków, zgodnie z którymi postępowanie powinno zostać zakończone, z przyjęciem lub bez przyjęcia środków kompensacyjnych.
- (24) Środki kompensacyjne w odniesieniu do praktyk zakłócających konkurencję mają na celu zrekompensowanie szkody, która wystąpiła z powodu tych praktyk. Środki te powinny zatem mieć formę opłat finansowych lub innych środków, które, reprezentując wymierną wartość pieniężną, mogą mieć ten sam skutek. Aby zachować zgodność z zasadą proporcjonalności, wszelkie środki powinny ograniczać się do tego, co jest konieczne do zrekompensowania stwierdzonej szkody. Środki kompensacyjne powinny uwzględniać właściwe funkcjonowanie unijnego rynku lotniczego, a ich skutkiem nie powinno być uzyskanie nieuzasadnionej przewagi przez jakiegokolwiek przewoźnika lotniczego lub jakąkolwiek grupę przewoźników lotniczych.
- (25) Niniejsze rozporządzenie nie ma na celu narzucenia jakichkolwiek standardów przewoźnikom lotniczym z państw trzecich, na przykład w odniesieniu do dotacji, poprzez wprowadzenie obowiązków bardziej rygorystycznych niż obowiązki mające zastosowanie do przewoźników unijnych.
- (26) Sytuacje będące przedmiotem dochodzeń prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz ich potencjalne skutki dla państw członkowskich mogą różnić się w zależności od okoliczności. Należy zatem umożliwić stosowanie środków kompensacyjnych – zależnie od przypadku – do jednego większej liczby przewoźników lotniczych z państw trzecich, do określonego obszaru geograficznego lub przez określony okres czasu, lub umożliwić wskazanie daty rozpoczęcia stosowania tych środków w przyszłości.
- (27) Środki kompensacyjne nie powinny polegać na zawieszeniu lub ograniczeniu praw przewozowych, których jedno z państw członkowskich udzieliło państwu trzeciemu.
- (28) Zgodnie z tą samą zasadą proporcjonalności środki kompensacyjne w odniesieniu do praktyk zakłócających konkurencję powinny pozostać w mocy tak długo, oraz w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne z uwagi na daną praktykę i wynikającą z niej szkodę. W związku z tym należy przewidzieć możliwość dokonania przeglądu, w przypadku gdy jest to uzasadnione okolicznościami.
- (29) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (30) Komisja powinna regularnie przekazywać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w drodze sprawozdania, informacje dotyczące wykonywania niniejszego rozporządzenia. W takim sprawozdaniu powinny być zamieszczone informacje o stosowaniu środków kompensacyjnych, zakończeniu dochodzeń bez przyjęcia środków kompensacyjnych, przeglądach środków kompensacyjnych oraz o współpracy państw członkowskich, zainteresowanych stron i państw trzecich. Sprawozdanie to powinno być sporządzane i traktowane z zachowaniem odpowiedniego poziomu poufności.
- (31) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie skuteczna, jednakowa dla wszystkich unijnych przewoźników oraz oparta na jednolitych kryteriach i procedurach ochrona przed szkodą lub ryzykiem szkody dla jednego lub większej liczby unijnych przewoźników lotniczych, spowodowanym praktykami zakłócającymi konkurencję przyjętymi przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (32) Ponieważ niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (WE) nr 868/2004, rozporządzenie to powinno zostać uchylone,

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące prowadzenia dochodzeń przez Komisję i przyjmowania środków kompensacyjnych w odniesieniu do praktyk zakłócających konkurencję między unijnymi przewoźnikami lotniczymi a przewoźnikami lotniczymi z państw trzecich oraz powodujących szkodę lub ryzyko szkody dla unijnych przewoźników lotniczych.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla art. 12 rozporządzenia (EWG) nr 95/93 oraz art. 20 dyrektywy 96/67/WE.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „przewoźnik lotniczy” oznacza przewoźnika lotniczego zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 ⁽⁷⁾;
- 2) „usługa transportu lotniczego” oznacza lot lub serię lotów, w których przewozi się pasażerów, ładunki lub pocztę za wynagrodzeniem lub w ramach najmu;
- 3) „zainteresowana strona” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, lub każdy organ urzędowy – bez względu na to, czy ma on własną osobowość prawną – które mogą mieć znaczący interes w wyniku postępowania, w tym między innymi przewoźników lotniczych;
- 4) „zainteresowane państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie:
 - a) które udzieliło koncesji zainteresowanym unijnym przewoźnikom lotniczym na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1008/2008; lub
 - b) które zawarło z danym państwem trzecim umowę o transporcie lotniczym, o przewozach lotniczych lub jakąkolwiek inną umowę zawierającą postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, w ramach której działają zainteresowani unijni przewoźnicy lotniczy;
- 5) „podmiot z państwa trzeciego” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, bez względu na to, czy działa ona w celach niedochodowych, lub każdy organ urzędowy – bez względu na to, czy ma on własną osobowość prawną – które podlegają jurysdykcji państwa trzeciego, niezależnie od tego, czy znajdują się pod kontrolą rządu państwa trzeciego, i które są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w zapewnianie usług transportu lotniczego lub usług z nimi powiązanych lub w zapewnianie infrastruktury lub usług wykorzystywanych w celu zapewniania usług transportu lotniczego lub usług z nimi powiązanych;
- 6) „praktyki zakłócające konkurencję” oznaczają dyskryminację oraz dotacje;
- 7) „ryzyko szkody” oznacza ryzyko, którego przekształcenie się w szkodę jest łatwo przewidywalne, bardzo prawdopodobne i bezpośrednie, i które można przypisać ponad wszelką wątpliwość działaniu lub decyzji państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego;
- 8) „dyskryminacja” oznacza nieposiadające obiektywnego uzasadnienia różnicowanie każdego rodzaju w odniesieniu do dostaw towarów lub usług, w tym usług publicznych, wykorzystywanych do celów wykonywania usług transportu lotniczego, lub w odniesieniu do traktowania towarów i usług przez organy publiczne mające znaczenie dla takich usług, w tym praktyki dotyczące żeglugi powietrznej, obiektów i usług portów lotniczych, paliwa, obsługi naziemnej, ochrony, komputerowych systemów rezerwacji, przydziału czasu na start lub lądowanie, opłat oraz korzystania z innych obiektów lub usług wykorzystywanych do celów wykonywania usług transportu lotniczego;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3).

- 9) „dotacja” oznacza wkład finansowy:
- a) przyznany przez organ rządowy lub inną organizację publiczną państwa trzeciego w którejkolwiek z poniższych form:
 - (i) praktyka organu rządowego lub innej organizacji publicznej wiążąca się z bezpośrednim przekazaniem środków finansowych lub potencjalnym bezpośrednim przekazaniem środków finansowych lub zobowiązań (taka jak subwencje, pożyczki, dopłata do kapitału własnego, gwarancje kredytowe, rekompensata strat operacyjnych lub rekompensata z tytułu obciążeń finansowych nałożonych przez organy publiczne);
 - (ii) należny dochód organu rządowego lub innej organizacji publicznej, który został utracony lub niepobrany (na przykład preferencyjne traktowanie podatkowe lub zachęty podatkowe, takie jak ulgi podatkowe);
 - (iii) organ rządowy lub inna organizacja publiczna, w tym przedsiębiorstwa pod kontrolą publiczną, dostarczają towary lub usługi, lub dokonują zakupu towarów lub usług;
 - (iv) organ rządowy lub inna organizacja publiczna dokonują płatności na rzecz mechanizmu finansowania lub powierzają lub nakazują prywatnej jednostce wykonywanie jednego lub większej liczby rodzaju funkcji, o których mowa w pkt (i), (ii) i (iii), która to funkcja zazwyczaj zostaje powierzona organowi rządowemu i w praktyce nie różni się pod żadnym względem od praktyk zazwyczaj stosowanych przez organy rządowe;
 - b) przynoszący korzyści; oraz
 - c) ograniczony, prawnie lub faktycznie, do jednego podmiotu lub jednej branży lub do grupy podmiotów lub branż podlegających jurysdykcji organu przyznającego dotację;
- 10) „unijny przewoźnik lotniczy” oznacza przewoźnika lotniczego z ważną koncesją udzieloną przez państwo członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1008/2008;
- 11) „zainteresowany unijny przewoźnik lotniczy” oznacza przewoźnika lotniczego, co do którego domniemywa się, że ponosi szkodę lub zagraża mu ryzyko szkody zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b).

Artykuł 3

Interes Unii

1. Komisja określa interes Unii do celów art. 13 ust. 2 lit. b) na podstawie oceny wszystkich interesów, które mają znaczenie w danej sytuacji, traktowanych jako całość. Określając interes Unii, priorytet nadaje się potrzebie ochrony interesów konsumentów i utrzymania wysokiego poziomu konektywności dla pasażerów i dla Unii. W kontekście całego łańcucha lotniczego Komisja może również wziąć pod uwagę odnośne czynniki społeczne. Komisja bierze również pod uwagę potrzebę wyeliminowania praktyki zakłócającej konkurencję, przywrócenia skutecznej i uczciwej konkurencji oraz unikania wszelkich zakłóceń na rynku wewnętrznym.
2. Interes Unii określany jest na podstawie analizy ekonomicznej dokonywanej przez Komisję. Komisja opiera tę analizę na informacjach zebranych od zainteresowanych stron. Określając interes Unii, Komisja dąży również do uzyskania wszelkich innych istotnych informacji, które uzna za niezbędne, oraz uwzględni w szczególności czynniki określone w art. 12 ust. 1. Informacje są uwzględniane tylko wówczas, gdy poparte są rzeczywistymi dowodami potwierdzającymi ich prawdziwość.
3. Interes Unii określa się do celów art. 13 ust. 2 lit. b) tylko wówczas, gdy wszystkie zainteresowane strony zyskają możliwość zgłoszenia się, przedstawienia swoich opinii na piśmie, przedłożenia Komisji informacji lub wniesienia o wysłuchanie przez Komisję, w terminach określonych w art. 4 ust. 8 lit. b). Wnioski o wysłuchanie muszą zawierać powody mające związek z interesem Unii, dla których strony chcą być wysłuchane.
4. Zainteresowane strony, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, mogą zwracać się o udostępnienie im informacji o faktach i względach, na których mogą opierać się decyzje. Takie informacje udostępnia się w możliwie szerokim zakresie, zgodnie z art. 8, oraz bez uszczerbku dla wszelkich kolejnych decyzji podejmowanych przez Komisję.
5. Analizę ekonomiczną, o której mowa w ust. 2, przekazuje się tytułem informacji Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

ROZDZIAŁ II

WSPÓLNE PRZEPISY DOTYCZĄCE POSTĘPOWAŃ

Artykuł 4

Wszczęcie postępowania

1. Dochodzenie wszczyna się po otrzymaniu pisemnej skargi wniesionej przez państwo członkowskie, jednego lub większą liczbę unijnych przewoźników lotniczych lub grupę unijnych przewoźników lotniczych, lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli istnieje dowód *prima facie*, że zaistniały wszystkie następujące okoliczności:
 - a) praktyka zakłócająca konkurencję, przyjęta przez państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego;
 - b) szkoda lub ryzyko szkody dla jednego unijnego przewoźnika lotniczego lub większej ich liczby; oraz
 - c) związek przyczynowy między domniemaną praktyką a domniemaną szkodą lub ryzykiem szkody.
2. Komisja informuje wszystkie państwa członkowskie o otrzymaniu skargi na podstawie ust. 1.
3. Komisja terminowo bada prawdziwość i adekwatność elementów przedstawionych w skardze lub będących do dyspozycji Komisji, aby stwierdzić, czy istnieją wystarczające dowody uzasadniające wszczęcie dochodzenia zgodnie z ust. 1.
4. Komisja podejmuje decyzję o niewszczynianiu dochodzenia w przypadku gdy fakty przedstawione w skardze nie mają charakteru systemowego ani nie mają znaczącego wpływu na jednego lub większą liczbę unijnych przewoźników lotniczych.
5. Komisja informuje skarżącego oraz wszystkie państwa członkowskie o podjęciu decyzji o niewszczynianiu dochodzenia. Przekazana informacja obejmuje powody tej decyzji. Informację tę przekazuje się również Parlamentowi Europejskiemu, zgodnie z art. 17.
6. W przypadku gdy przedstawiony dowód jest niewystarczający do celów ust. 1, Komisja informuje skarżącego o tym fakcie w terminie 60 dni od dnia złożenia skargi. Skarżący dysponuje terminem 45 dni na przedstawienie dodatkowych dowodów. W przypadku gdy skarżący nie przedstawi dodatkowych dowodów w tym terminie, Komisja może podjąć decyzję o niewszczynianiu dochodzenia.
7. Z zastrzeżeniem ust. 4 i 6 Komisja podejmuje decyzję o wszczęciu dochodzenia zgodnie z ust. 1 w okresie nieprzekraczającym pięciu miesięcy od złożenia skargi.
8. Z zastrzeżeniem ust. 4, w przypadku gdy Komisja uzna, że istnieją wystarczające dowody uzasadniające wszczęcie dochodzenia, podejmuje następujące działania:
 - a) wszczyna postępowanie i powiadamia o tym państwa członkowskie i Parlament Europejski;
 - b) publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*; w zawiadomieniu tym zamieszcza się informację o wszczęciu dochodzenia, wskazuje się zakres dochodzenia, państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego, co do których domniemywa się, że są zaangażowane w praktyki zakłócające konkurencję, a także domniemaną szkodę lub ryzyko szkody oraz zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych, oraz podaje się termin, w którym zainteresowane strony mogą zgłosić się, przedstawić swoje opinie na piśmie, przedłożyć informacje lub wnieść o wysłuchanie przez Komisję. Termin ten nie może być krótszy niż 30 dni;
 - c) oficjalnie powiadamia przedstawicieli zainteresowanego państwa trzeciego i zainteresowany podmiot z państwa trzeciego o wszczęciu dochodzenia;
 - d) informuje skarżącego oraz komitet, o którym mowa w art. 16, o wszczęciu dochodzenia.
9. W przypadku wycofania skargi przed wszczęciem dochodzenia uznaje się, że skarga nie została złożona. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa Komisji do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy zgodnie z ust. 1.

Artykuł 5

Dochodzenie

1. Po wszczęciu postępowania Komisja rozpoczyna dochodzenie.
2. Dochodzenie ma na celu stwierdzenie, czy praktyka zakłócająca konkurencję przyjęta przez państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego spowodowała szkodę lub ryzyko szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych.
3. W przypadku gdy w trakcie dochodzenia, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja znajdzie dowody na to, że praktyka może mieć negatywny wpływ na konektywność w transporcie lotniczym w konkretnym regionie, w jednym państwie członkowskim lub w grupie państw członkowskich, a tym samym mieć negatywny wpływ na pasażerów, dowody te są uwzględniane w ramach oceny interesu Unii, o którym mowa w art. 3.
4. Komisja stara się uzyskać wszystkie informacje, które uzna za niezbędne do prowadzenia dochodzenia, oraz weryfikuje prawdziwość otrzymanych lub zgromadzonych informacji wraz z zainteresowanymi unijnymi przewoźnikami lotniczymi lub z zainteresowanym państwem trzecim, zainteresowaną stroną lub zainteresowanym podmiotem z państwa trzeciego.
5. W przypadku gdy informacje przedłożone zgodnie z ust. 4 są niekompletne, uwzględnia je się, o ile nie są fałszywe ani mylące.
6. Jeżeli dowody lub informacje nie zostały zaakceptowane, stroną, która je dostarczyła, natychmiast informuje się o przyczynach braku akceptacji, zapewniając tej stronie możliwość udzielenia dalszych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.
7. Komisja może zwrócić się do zainteresowanych państw członkowskich o udzielenie jej wsparcia w dochodzeniu. W szczególności, zainteresowane państwa członkowskie podejmują na wniosek Komisji niezbędne kroki, aby udzielić jej wsparcia w dochodzeniu, dostarczając stosownych i dostępnych informacji. Każde państwo członkowskie stara się na wniosek Komisji uczestniczyć w odnośnych weryfikacjach i analizach.
8. W sytuacjach, w których wydaje się to konieczne, Komisja może prowadzić dochodzenia na terytorium państwa trzeciego, pod warunkiem że zainteresowany podmiot z państwa trzeciego wyraził zgodę, a rząd tego państwa trzeciego został oficjalnie powiadomiony i nie zgłosił sprzeciwu.
9. Strony, które zgłosiły się w terminie określonym w zawiadomieniu o wszczęciu dochodzenia, zostają wysłuchane, jeżeli złożyły wniosek o wysłuchanie wskazujący, że są zainteresowaną stroną.
10. Skarżący, zainteresowane strony, państwa członkowskie oraz przedstawiciele zainteresowanego państwa trzeciego lub zainteresowanego podmiotu z państwa trzeciego mają możliwość wglądu do wszystkich informacji dostępnych Komisji, z wyjątkiem dokumentów wewnętrznych na użytek Komisji, administracji Unii i zainteresowanych państw członkowskich, pod warunkiem że takie informacje nie mają charakteru poufnego w rozumieniu art. 8 oraz pod warunkiem złożenia pisemnego wniosku do Komisji.

Artykuł 6

Zawieszenie

1. Komisja może zawiesić dochodzenie, jeżeli okaże się, że bardziej celowe jest rozwiązanie kwestii praktyki zakłócającej konkurencję wyłącznie w ramach procedur rozstrzygania sporów ustanowionych w mających zastosowanie umowach o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych, których Unia jest stroną, lub w jakichkolwiek innych umowach zawierających postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, których Unia jest stroną. Komisja powiadamia państwa członkowskie o zawieszeniu dochodzenia.

Komisja może wznowić dochodzenie w każdym z poniższych przypadków:

- a) procedura przeprowadzona na mocy mającej zastosowanie umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowy zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego doprowadziła do stwierdzenia naruszenia przez drugą stronę lub inne strony umowy, mającego charakter ostateczny i wiążący dla tej drugiej strony lub innych stron, jednak nie podjęto działania naprawczego natychmiast ani w okresie przewidzianym w odpowiednich procedurach;
- b) praktyka zakłócająca konkurencję nie została wyeliminowana w terminie 12 miesięcy od dnia zawieszenia dochodzenia.

2. Komisja zawiesza dochodzenie, jeżeli w terminie 15 dni od dnia powiadomienia o wszczęciu dochodzenia:
 - a) wszystkie zainteresowane państwa członkowskie, o których mowa w art. 2 lit. b) ppkt 4, powiadomiły ją o swoim zamiarze rozwiązania kwestii praktyki zakłócającej konkurencję wyłącznie w ramach procedur rozstrzygania sporów mających zastosowanie na mocy umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek innej umowy zawierającej postanowienia dotyczące usług transportu lotniczego, które zainteresowane państwa członkowskie zawarły z danym państwem trzecim; oraz
 - b) żadne z zainteresowanych państw członkowskich, o których mowa w art. 2 lit. a) ppkt 4, nie zgłosiło sprzeciwu.

W takich przypadkach zawieszenia zastosowanie ma art. 7 ust. 1 i 2.

3. Komisja może wznowić dochodzenie w każdym z poniższych przypadków:
 - a) zainteresowane państwa członkowskie, o których mowa w art. 2 lit. b) ppkt 4, nie wszczęły procedury rozstrzygania sporów na mocy odpowiedniej umowy międzynarodowej w terminie trzech miesięcy od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 lit. a);
 - b) zainteresowane państwa członkowskie, o których mowa w art. 2 lit. b) ppkt 4, powiadamiają Komisję, że wynik procedury rozstrzygania sporów, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, nie został wdrożony prawidłowo i szybko;
 - c) wszystkie zainteresowane państwa członkowskie zwracają się do Komisji o wznowienie dochodzenia;
 - d) Komisja dochodzi do wniosku, że praktyka zakłócająca konkurencję nie została wyeliminowana w okresie 12 miesięcy od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 lit. a), dokonanego przez zainteresowane państwa członkowskie;
 - e) w sytuacjach pilnych przewidzianych w art. 11 ust. 3, jeżeli praktyka zakłócająca konkurencję nie została wyeliminowana w terminie dziewięciu miesięcy od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, dokonanego przez zainteresowane państwa członkowskie, o których mowa w art. 2 lit. b) ppkt 4, termin ten może zostać, na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, w należycie uzasadnionych przypadkach, przedłużony przez Komisję o maksymalnie trzy miesiące.

Artykuł 7

Współpraca z państwami członkowskimi w zakresie postępowań dotyczących spraw objętych zakresem rozdziału III

1. Zainteresowane państwo członkowskie informuje Komisję o wszelkich odnośnych spotkaniach zaplanowanych w celu poddania dyskusji kwestii objętej dochodzeniem na podstawie umowy o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub na podstawie jakiegokolwiek postanowienia dotyczącego usług transportu lotniczego zawartego w jakiegokolwiek innej umowie zawartej z danym państwem trzecim. Zainteresowane państwo członkowskie przekazuje Komisji porządek obrad oraz wszystkie istotne informacje pozwalające na zrozumienie tematów, które mają być poddane dyskusji w trakcie tych spotkań.
2. Zainteresowane państwo członkowskie na bieżąco informuje Komisję o przebiegu każdej procedury rozstrzygania sporów przewidzianej w umowie o transporcie lotniczym lub umowie o przewozach lotniczych lub w jakimkolwiek postanowieniu dotyczącym usług transportu lotniczego zawartym w jakiegokolwiek innej umowie zawartej z danym państwem trzecim, oraz w stosownych przypadkach zaprasza Komisję do udziału w tych spotkaniach. Komisja może zwrócić się do zainteresowanego państwa członkowskiego z wnioskiem o udzielenie dalszych informacji.

Artykuł 8

Poufność

1. O ile podane zostanie właściwe uzasadnienie, Komisja traktuje jako poufne wszelkie informacje, które są z natury poufne, w tym między innymi informacje, których ujawnienie przyniosłoby jednemu z konkurentów znaczną przewagę konkurencyjną lub miałyby znaczący niekorzystny wpływ na osobę przekazującą informacje lub na osobę, od której osoba przekazująca informacje uzyskała te informacje, lub które zostały udostępnione jako poufne przez strony uczestniczące w dochodzeniu.
2. Od zainteresowanych stron przekazujących informacje poufne wymaga się przedłożenia ich podsumowania niemającego poufnego charakteru. Podsumowanie to musi być na tyle szczegółowe, aby umożliwiło właściwe zrozumienie istoty informacji przekazywanych jako poufne. W wyjątkowych okolicznościach zainteresowane strony mogą wskazać, że niemożliwe jest przedstawienie podsumowania informacji poufnych. W takich wyjątkowych okolicznościach należy złożyć oświadczenie podające powody uniemożliwiające przedstawienie podsumowania.

3. Informacje otrzymane na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów, do których o nie wystąpiono. Niniejszy ustęp nie wyklucza wykorzystania informacji otrzymanych w trakcie jednego dochodzenia do celów wszczęcia innego dochodzenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
4. Komisja i państwa członkowskie, w tym ich odpowiedni przedstawiciele, bez konkretnego pozwolenia strony przekazującej takie informacje nie ujawniają żadnych informacji o charakterze poufnym otrzymanych na podstawie niniejszego rozporządzenia ani jakichkolwiek informacji udostępnionych jako poufne przez stronę dochodzenia. Z wyjątkiem szczególnych przypadków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu nie ujawnia się informacji, które wymieniają między sobą Komisja i państwa członkowskie, ani jakichkolwiek wewnętrznych dokumentów sporządzonych przez organy Unii lub państw członkowskich.
5. W przypadku gdy okaże się, że wniosek o zachowanie poufności nie jest uzasadniony, oraz jeżeli osoba przekazująca informacje nie jest skłonna ujawnić publicznie informacji ani upoważnić do ich ujawnienia w postaci ogólnej lub w formie podsumowania, odnośne informacje mogą zostać pominięte.
6. Niniejszy artykuł nie wyklucza ujawnienia przez organy Unii informacji ogólnych, w szczególności przesłanek, na podstawie których podjęto decyzje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, ani ujawnienia dowodów, na których oparły się organy Unii, w zakresie niezbędnym dla wyjaśnienia tych przesłanek w postępowaniu sądowym. Takie ujawnienie informacji musi uwzględniać uzasadniony interes zainteresowanych stron, aby ich tajemnice handlowe lub rządowe nie zostały ujawnione.
7. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne i odpowiednie środki, które służą zapewnieniu poufności informacji, i które mają znaczenie dla stosowania niniejszego rozporządzenia, o ile są one zgodne z jego warunkami.

Artykuł 9

Podstawa ustaleń w przypadku braku współpracy

W przypadku gdy następuje odmowa dostępu do niezbędnych informacji lub nie zostają one dostarczone w terminach określonych w niniejszym rozporządzeniu, lub w przypadku gdy dochodzenie jest znacząco utrudniane, w oparciu o dostępne fakty i dowody można dokonać tymczasowych lub ostatecznych, pozytywnych lub negatywnych ustaleń. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że przekazano fałszywe lub mylące informacje, informacje takie są pomijane.

Artykuł 10

Ujawnianie informacji

1. Komisja może ujawnić zainteresowanemu państwu trzeciemu, zainteresowanemu podmiotowi z państwa trzeciego oraz zainteresowanemu przewoźnikowi lotniczemu z państwa trzeciego, a także skarżącemu, zainteresowanym stronom, państwom członkowskim oraz zainteresowanym unijnym przewoźnikom lotniczym najważniejsze fakty i względy, na podstawie których zamierza się przyjąć środki kompensacyjne lub zakończyć postępowanie bez przyjęcia środków kompensacyjnych, najpóźniej na miesiąc przed dniem, w którym zbierze się komitet, o którym mowa w art. 16, zgodnie z art. 13 ust. 2 lub art. 14 ust. 1.
2. Ujawnienie informacji, o którym mowa w ust. 1, nie przesądza o żadnej późniejszej decyzji, jaką może podjąć Komisja. W przypadku gdy Komisja zamierza oprzeć taką decyzję na jakichkolwiek dodatkowych lub innych faktach i względach, ujawnia się je tak szybko, jak to możliwe.
3. Dodatkowe informacje dostarczone po ujawnieniu informacji uwzględnia się tylko wtedy, gdy zostały przedstawione w terminie, który Komisja ustala odrębnie dla każdej sprawy i który nie może być krótszy niż 14 dni, przy właściwym uwzględnieniu pilności sprawy. Wyznaczony termin może być krótszy, jeżeli konieczne jest dokonanie dodatkowego ostatecznego ujawnienia informacji.

Artykuł 11

Czas trwania postępowania i zawieszenie

1. Postępowanie zostaje zakończone w ciągu 20 miesięcy. W należycie uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać przedłużony. W przypadku zawieszenia postępowania, o którym mowa w ust. 4, tego okresu zawieszenia nie zalicza się do czasu trwania postępowania.

2. Dochodzenie zostaje zakończone w ciągu 12 miesięcy. W należycie uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać przedłużony. W przypadku zawieszenia dochodzenia, o którym mowa w art. 6, tego okresu zawieszenia nie wlicza się do czasu trwania dochodzenia. W przypadku przedłużenia okresu dochodzenia, okres przedłużenia zalicza się do całkowitego czasu trwania postępowania określonego w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. W pilnych przypadkach, czyli w sytuacjach, w których, w związku z przedłożeniem wyraźnych dowodów przez skarżącego lub zainteresowane strony, szkoda dla unijnych przewoźników lotniczych mogłaby być nieodwracalna, postępowanie można skrócić do dziewięciu miesięcy.
4. Komisja zawiesza postępowanie w przypadku gdy zainteresowane państwo trzecie lub zainteresowany podmiot z państwa trzeciego podjęły konkretne kroki w celu wyeliminowania praktyki zakłócającej konkurencję lub szkody lub ryzyka szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 4, Komisja wznawia postępowanie, jeżeli praktyka zakłócająca konkurencję, szkoda lub ryzyko szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych nie zostały wyeliminowane w rozsądnym terminie, który w każdym przypadku nie może być dłuższy niż sześć miesięcy.

ROZDZIAŁ III

PRAKTYKI ZAKŁÓCAJĄCE KONKURENCJĘ

Artykuł 12

Stwierdzenie szkody lub ryzyka szkody

1. Zaistnienie szkody do celów niniejszego rozdziału ustala się w oparciu o dowody z uwzględnieniem odpowiednich czynników, w szczególności:
 - a) sytuacji zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych, zwłaszcza pod kątem aspektów takich jak częstotliwość świadczenia usług, wykorzystanie możliwości przewozowych, efekty sieciowe, przychody ze sprzedaży, udział w rynku, zyski, zwrot z kapitału, inwestycji i zatrudnienia;
 - b) ogólnej sytuacji na rynkach usług transportu lotniczego, na które ta kwestia ma wpływ, zwłaszcza pod kątem poziomu taryf lub stawek, możliwości przewozowych i częstotliwości usług transportu lotniczego lub wykorzystania sieci.
2. Stwierdzenie ryzyka szkody następuje na podstawie wyraźnych dowodów, a nie tylko domniemania, domysłu lub niewielkiego prawdopodobieństwa. Przekształcenie w szkodę musi być łatwo przewidywalne, bardzo prawdopodobne i nieuchronne oraz możliwe do przypisania ponad wszelką wątpliwość działaniu lub decyzji państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego.
3. Stwierdzając zaistnienie ryzyka szkody, uwzględnia się takie czynniki, jak:
 - a) przewidywalną zmianę sytuacji zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych, w szczególności pod kątem częstotliwości świadczenia usług, wykorzystania możliwości przewozowych, efektów sieciowych, przychodów ze sprzedaży, udziału w rynku, zysków, zwrotu z kapitału, inwestycji i zatrudnienia;
 - b) przewidywalną zmianę ogólnej sytuacji na rynkach usług transportu lotniczego, na które ta kwestia może mieć wpływ, w szczególności pod kątem poziomu taryf lub stawek, możliwości przewozowych i częstotliwości usług transportu lotniczego lub wykorzystania sieci.Nawet jeżeli żaden z czynników wymienionych w lit. a) i b) nie jest sam w sobie decydujący, wszystkie czynniki razem wzięte muszą prowadzić do wniosku, że kontynuacja praktyki zakłócającej konkurencję jest nieuchronna i że, o ile nie zostaną podjęte działania, wystąpi szkoda.
4. Komisja dokonuje wyboru okresu dochodzeniowego, który obejmuje okres powstania domniemanej szkody, ale nie ogranicza się do tego okresu, oraz przeprowadza analizę odpowiednich dowodów za ten okres.
5. W przypadku gdy szkoda lub ryzyko szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych są spowodowane czynnikami innymi niż praktyka zakłócająca konkurencję, nie przypisuje się ich badanej praktyce i nie bierze się ich pod uwagę.

Artykuł 13

Zakończenie dochodzenia bez przyjęcia środków kompensacyjnych

1. W przypadku gdy skarga zostaje wycofana, Komisja kończy dochodzenie bez przyjęcia środków kompensacyjnych, chyba że kontynuuje dochodzenie z własnej inicjatywy.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze kończące dochodzenie prowadzone zgodnie z art. 5 bez przyjęcia środków kompensacyjnych, w przypadku gdy:

- a) Komisja stwierdza, że nie ustalono wystąpienia którejkolwiek z poniższych sytuacji:
 - (i) istnienia praktyki zakłócającej konkurencję, przyjętej przez państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego;
 - (ii) zaistnienia szkody lub ryzyka szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych;
 - (iii) istnienia związku przyczynowego między szkodą lub ryzykiem szkody a badaną praktyką;
- b) Komisja stwierdza, że przyjęcie środków kompensacyjnych zgodnie z art. 14 byłoby sprzeczne z interesem Unii;
- c) zainteresowane państwo trzecie lub zainteresowany podmiot z państwa trzeciego wyeliminowały praktykę zakłócającą konkurencję; lub
- d) zainteresowane państwo trzecie lub zainteresowany podmiot z państwa trzeciego wyeliminowały szkodę lub ryzyko szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2.

3. Decyzji o zakończeniu dochodzenia zgodnie z ust. 2 towarzyszy uzasadnienie i jest ona publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Środki kompensacyjne

1. Bez uszczerbku dla art. 13, Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, jeżeli w wyniku dochodzenia prowadzonego na podstawie art. 5 stwierdzono, że praktyka zakłócająca konkurencję przyjęta przez zainteresowane państwo trzecie lub zainteresowany podmiot z państwa trzeciego spowodowała szkodę dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych.

Akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, o których mowa ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2.

Akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, o których mowa ust. 3 lit. b) niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2 i 3.

2. Bez uszczerbku dla art. 13, Komisja może przyjąć akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, jeżeli w wyniku dochodzenia prowadzonego na podstawie art. 5 stwierdzono, że praktyka zakłócająca konkurencję przyjęta przez państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego spowodowała ryzyko szkody, zgodnie z art. 12 ust. 2 i 3, dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych. Te środki kompensacyjne nie wchodzi w życie, zanim ryzyko szkody nie przekształci się w faktyczną szkodę.

Akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, o których mowa w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2.

Akty wykonawcze ustanawiające środki kompensacyjne, o których mowa w ust. 3 lit. b) niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2 i 3.

3. Środki kompensacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, nakłada się na przewoźników lotniczych z państwa trzeciego, którzy odnoszą korzyści z praktyki zakłócającej konkurencję, i mogą one mieć którąkolwiek z następujących form:

- a) opłaty finansowe;
- b) wszelkie środki operacyjne o równoważnej lub mniejszej wartości, takie jak zawieszenie koncesji, zawieszenie świadczenia należnych usług lub zawieszenie innych praw przewoźnika lotniczego z państwa trzeciego. Priorytet nadaje się wzajemnym środkom operacyjnym, pod warunkiem że nie są sprzeczne z interesem Unii ani niezgodne z prawem Unii lub ze zobowiązaniami międzynarodowymi.

4. Środki kompensacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mogą wykroczać poza to, co jest konieczne do wyrównania szkody dla zainteresowanych unijnych przewoźników lotniczych. W tym celu te środki kompensacyjne mogą być ograniczone do konkretnego regionu geograficznego lub mieć ograniczony okres obowiązywania.

5. Środki kompensacyjne nie mogą polegać na zawieszeniu lub ograniczeniu praw przewozowych przyznanych przez państwo członkowskie państwu trzeciemu na mocy umowy o transporcie lotniczym, o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek postanowienia dotyczącego usług transportu lotniczego zawartego we jakiegokolwiek innej umowie zawartej z tym państwem trzecim.
6. Środki kompensacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mogą prowadzić do naruszenia przez Unię lub zainteresowane państwa członkowskie umów o transporcie lotniczym lub o przewozach lotniczych lub jakiegokolwiek postanowienia dotyczącego usług transportu lotniczego zawartego w umowie handlowej lub jakiegokolwiek innej umowie zawartej z zainteresowanym państwem trzecim.
7. Decyzji o zakończeniu dochodzenia z przyjęciem środków kompensacyjnych, o którym mowa w ust. 1 i 2, towarzyszy uzasadnienie i jest ona publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 15

Przegląd środków kompensacyjnych

1. Środki kompensacyjne, o których mowa w art. 14, pozostają w mocy jedynie tak długo oraz jedynie w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne z uwagi na utrzymywanie się praktyki zakłócającej konkurencję oraz szkody wynikającej z tej praktyki. W tym celu stosuje się procedurę przeglądu określoną w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu. Komisja regularnie składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie pisemne sprawozdania dotyczące skuteczności i wpływu środków kompensacyjnych.
2. W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności, potrzeba utrzymania nałożonych środków kompensacyjnych w ich pierwotnej formie może być przedmiotem przeglądu przeprowadzonego z inicjatywy Komisji albo skarżącego, lub na uzasadniony wniosek zainteresowanych państw członkowskich, zainteresowanego państwa trzeciego lub zainteresowanego podmiotu z państwa trzeciego.
3. W trakcie przeglądu Komisja ocenia, czy nadal występują praktyka zakłócająca konkurencję, szkoda oraz związek przyczynowy między tą praktyką a szkodą.
4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze uchylające, zmieniające lub utrzymujące w mocy środki kompensacyjne, o których mowa w art. 14, stosownie do przypadku. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 16

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 17

Sprawozdania i informacje

1. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie regularne sprawozdania dotyczące stosowania i wykonania niniejszego rozporządzenia. Z należywym uwzględnieniem ochrony informacji poufnych w rozumieniu art. 8 sprawozdanie zawiera informacje o stosowaniu środków kompensacyjnych, zakończeniu dochodzeń bez środków kompensacyjnych, przeglądach środków kompensacyjnych i współpracy z państwami członkowskimi, zainteresowanymi stronami i państwami trzecimi.
2. Parlament Europejski i Rada mogą wezwać Komisję do przedstawienia i wyjaśnienia wszelkich kwestii związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 18

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 868/2004 traci moc. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 19

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/713

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępująca decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 83 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa, ponieważ są źródłem dochodów dla przestępczości zorganizowanej i umożliwiają tym samym finansowanie innych rodzajów działalności przestępczej, takich jak terroryzm, nielegalny handel narkotykami i handel ludźmi.
- (2) Fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi utrudniają również funkcjonowanie jednolitego rynku cyfrowego, ponieważ osłabiają zaufanie konsumentów i powodują bezpośrednie straty ekonomiczne.
- (3) Należy zaktualizować i uzupełnić decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW ⁽³⁾, tak by ująć dodatkowe przepisy dotyczące przestępstw, w szczególności odnoszące się do fałszerstw komputerowych, kar, zapobiegania przestępstwom, wsparcia dla ofiar i współpracy transgranicznej.
- (4) Poważne luki i różnice w przepisach państw członkowskich w dziedzinie fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi mogą utrudniać zapobieganie, wykrywanie i karanie w odniesieniu do tego rodzaju przestępstw i innej poważnej i zorganizowanej przestępczości, która jest z powiązana z fałszowaniem i oszustwami związanymi z bezgotówkowymi środkami płatniczymi i finansowana z dochodów z tych przestępstw, oraz utrudniać współpracę policyjną i współpracę wymiarów sprawiedliwości w tej dziedzinie, a przez to zmniejszać jej skuteczność, co ma negatywny wpływ na bezpieczeństwo.
- (5) Fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi mają znaczący wymiar transgraniczny, na co dodatkowo wpływa rosnąca rola komponentu cyfrowego, w związku z czym konieczne jest podejmowanie dalszych działań w celu zbliżenia przepisów prawnych w dziedzinie fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi.
- (6) W ostatnie lata charakteryzowały się nie tylko gwałtownym wzrostem gospodarki cyfrowej, ale także ekspansją innowacji w wielu obszarach, w tym w dziedzinie technologii płatniczych. Nowe technologie płatnicze wiążą się z wykorzystywaniem nowych rodzajów instrumentów płatniczych, które otwierają wprawdzie nowe możliwości dla konsumentów i przedsiębiorstw, ale jednocześnie zwiększają możliwość popełniania oszustw. W związku z tym w świetle tych zmian technologicznych konieczne jest zapewnienie adekwatności i aktualności przepisów w oparciu o podejście neutralne pod względem technologicznym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 197 z 8.6.2018, s. 24.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

⁽³⁾ Decyzja ramowa Rady 2001/413/WSiSW z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi (Dz.U. L 149 z 2.6.2001, s. 1).

- (7) Oszustwa służą nie tylko do finansowania grup przestępczych, lecz również ograniczają rozwój jednolitego rynku cyfrowego i powodują, że obywatele mniej chętnie dokonują zakupów przez internet.
- (8) Wspólne definicje w dziedzinie fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi mają istotne znaczenie dla zapewnienia przyjęcia przez państwa członkowskie spójnego podejścia w zakresie zastosowania niniejszej dyrektywy, a także dla ułatwienia wymiany informacji i współpracy między właściwymi organami. Definicje powinny obejmować nowe rodzaje bezgotówkowych instrumentów płatniczych, które umożliwiają dokonywanie przekazów elektronicznych środków pieniężnych i walut wirtualnych. Z definicji bezgotówkowych instrumentów płatniczych powinno wynikać, że bezgotówkowy instrument płatniczy może składać się z różnych współdziałających ze sobą elementów, takich jak aplikacja do płatności mobilnych wraz z odpowiadającą jej autoryzacją (np. hasłem). W przypadku gdy niniejsza dyrektywa posługuje się pojęciem bezgotówkowego instrumentu płatniczego, należy przyjąć, że instrument ten faktycznie umożliwia posiadaczowi lub użytkownikowi instrumentu dokonanie przekazu środków pieniężnych lub wartości pieniężnych lub zainicjowanie zlecenia płatniczego. Na przykład bezprawne uzyskanie aplikacji do płatności mobilnych bez wymaganej autoryzacji nie powinno być uznawane za bezprawne uzyskanie bezgotówkowego instrumentu płatniczego, ponieważ nie umożliwia użytkownikowi faktycznego dokonania przekazu środków pieniężnych lub wartości pieniężnych.
- (9) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do bezgotówkowych instrumentów płatniczych wyłącznie w odniesieniu do funkcji płatniczej danego instrumentu.
- (10) Zakres zastosowania niniejszej dyrektywy powinien obejmować waluty wirtualne wyłącznie w przypadku, gdy mogą one być powszechnie stosowane do dokonywania płatności. Państwa członkowskie powinny być zachęcane do tego, by przyszłym walutom o charakterze wirtualnym, które będą emitowane przez ich banki centralne lub inne organy publiczne, zapewniły w swoim prawie krajowym taki sam poziom ochrony przed przestępstwami wiążącymi się z oszustwem, jak poziom, który co do zasady zapewniają w odniesieniu do bezgotówkowych środków płatniczych. Portfele cyfrowe, które umożliwiają dokonywanie przekazów walut wirtualnych, powinny zostać objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy w takim samym zakresie jak bezgotówkowe instrumenty płatnicze. Definicja pojęcia „cyfrowych środków wymiany” powinna potwierdzać, że portfele cyfrowe służące do dokonywania przekazów walut wirtualnych mogą – ale nie muszą – posiadać cechy instrumentu płatniczego, ale nie powinna rozszerzać definicji instrumentu płatniczego.
- (11) Przesyłanie fałszywych faktur celem uzyskania danych koniecznych do dokonania płatności, należy uznać za usiłowanie przywłaszczenia objętego zakresem niniejszej dyrektywy.
- (12) Intencją udzielenia ochrony prawnokarnej przede wszystkim tym instrumentom płatniczym, które są wyposażone w specjalną formę ochrony przed ich podrobieniem lub oszustwem, jest zachęcenie podmiotów gospodarczych do zapewniania wydawanym przez nie instrumentom płatniczym tego rodzaju specjalnych form ochrony.
- (13) Skuteczne i efektywne środki prawnokarne są niezbędne do ochrony bezgotówkowych środków płatniczych przed oszustwami i fałszowaniem. Konieczne jest zwłaszcza przyjęcie wspólnego podejścia karnoprawnego w odniesieniu do znamion czynu zabronionego, który stanowi przygotowanie lub stwarza warunki do faktycznego użycia bezgotówkowych środków płatniczych w celu dokonania oszustwa. Zachowania takie jak gromadzenie i posiadanie instrumentów płatniczych z zamiarem popełnienia oszustwa, na przykład poprzez phishing, skimming lub kierowanie czy przekierowywanie użytkowników usług płatniczych na podrobione strony internetowe, oraz ich dystrybucja, na przykład poprzez sprzedaż w internecie danych karty kredytowej, powinny być zatem same w sobie uznawane za przestępstwa, nawet gdy nie dojdzie do faktycznego użycia bezgotówkowych środków płatniczych w celu dokonania oszustwa. W związku z tym za przestępstwo powinny być uznawane przypadki, gdy posiadanie, pozyskiwanie lub dystrybucja takich instrumentów płatniczych niekoniecznie prowadzi do ich użycia w celu dokonania oszustwa. Niemniej w przypadkach gdy niniejsza dyrektywa kryminalizuje posiadanie lub władanie, kryminalizacją nie powinny być objęte przypadki zwykłego zaniedbania. Niniejsza dyrektywa nie powinna wprowadzać kar za korzystanie z instrumentu płatniczego w sposób zgodny z prawem, w tym w ramach świadczenia i w związku ze świadczeniem innowacyjnych usług płatniczych, takich jak usługi opracowywane standardowo przez przedsiębiorstwa z branży technologii finansowych.
- (14) W przypadku przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, pojęcie umyślności dotyczy wszystkich znamion tych przestępstw zgodnie z prawem krajowym. Umyślny charakter czynu, jak również wiedza lub cel stanowiące znamiona przestępstwa, mogą wynikać z obiektywnych okoliczności faktycznych. Przestępstwa, które nie wymagają wystąpienia elementu umyślności, nie powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.
- (15) Niniejsza dyrektywa odnosi się do klasycznych rodzajów czynów zabronionych, takich jak oszustwo, fałszerstwo, kradzież i przywłaszczenie, które zostały już określone w przepisach prawa krajowego jeszcze przed erą cyfrową. Rozszerzenie zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy na niematerialne instrumenty płatnicze wymaga zatem zdefiniowania odpowiadających im typów czynów zabronionych popełnianych w sferze cyfrowej oraz uzupełnienia i wzmocnienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE⁽⁴⁾. Bezprawne uzyskanie

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW (Dz.U. L 218 z 14.8.2013, s. 8).

niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego powinno być przestępstwem, przynajmniej w przypadku gdy wiąże się z popełnieniem jednego z przestępstw, o których mowa w art. 3–6 dyrektywy 2013/40/UE, lub ze sprzeniewierzeniem niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego. „Sprzeniewierzenie” powinno oznaczać działanie osoby, której powierzono niematerialny bezgotówkowy instrument płatniczy, polegające na świadomym i nieuprawnionym użyciu tego instrumentu na swoją korzyść lub na korzyść osoby trzeciej. Pozyskiwanie takiego bezprawnie uzyskanego instrumentu do użycia go w celu dokonania oszustwa powinno być karalne, bez konieczności ustalenia wszystkich elementów faktycznych bezprawnego uzyskania oraz bez konieczności wcześniejszego lub jednoczesnego skazania za przestępstwo źródłowe, w wyniku którego doszło do bezprawnego uzyskania.

- (16) Niniejsza dyrektywa odnosi się również do narzędzi, które można stosować w celu popełniania przestępstw, o których w niej mowa. Aby uniknąć kryminalizacji w przypadkach, gdy narzędzia takie są produkowane i wprowadzane do obrotu w celach zgodnych z prawem, a zatem – chociaż czasem są wykorzystywane do popełniania przestępstw – same w sobie nie stanowią zagrożenia, kryminalizacja powinna być ograniczać się do narzędzi, które zostały zasadniczo opracowane lub specjalnie przystosowane w celu popełnienia przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie.
- (17) Sankcje i kary za fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające na terytorium całej Unii. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla zindywidualizowanego podejścia oraz stosowania kar i wykonywania wyroków przy uwzględnieniu okoliczności danej sprawy i zgodnie z ogólnymi przepisami krajowego prawa karnego.
- (18) Zważywszy że w niniejszej dyrektywie określa się normy minimalne, państwa członkowskie mogą w odniesieniu do fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi przyjąć lub zachować bardziej restrykcyjne przepisy prawnokarne, w tym szerszą definicję przestępstw.
- (19) Należy przewidzieć surowsze kary w przypadkach, gdy przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej, w rozumieniu decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW⁽⁵⁾. Państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do ustanawiania szczególnych okoliczności obciążających, jeżeli prawo krajowe przewiduje odrębne przestępstwa i może to prowadzić do surowszych sankcji. Jeżeli jedno z przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, zostało popełnione przez tę samą osobę w związku z innym przestępstwem, o którym mowa w niniejszej dyrektywie, i jedno z tych przestępstw de facto stanowi jeden z koniecznych elementów drugiego przestępstwa, państwo członkowskie może, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa krajowego, postanowić, że taki czyn będzie traktowany jako okoliczność obciążająca w odniesieniu do głównego przestępstwa.
- (20) Przepisy odnoszące się do jurysdykcji powinny zapewniać skuteczne ściganie przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie. Z reguły najskuteczniejszym systemem do ścigania przestępstw jest system sądownictwa karnego państwa, w którym zostały one popełnione. Każde państwo członkowskie powinno zatem ustanowić jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw popełnionych na swoim terytorium oraz w odniesieniu do przestępstw popełnionych przez swoich obywateli. Państwa członkowskie mogą też ustanowić jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw powodujących szkodę na ich terytorium. Są one do tego zdecydowanie zachęcane.
- (21) Przypominając o obowiązkach wynikających z decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW⁽⁶⁾ i decyzji Rady 2002/187/WSiSW⁽⁷⁾, zachęca się właściwe organy do tego, by w przypadku konfliktów jurysdykcji korzystały z możliwości prowadzenia bezpośrednich konsultacji z pomocą Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust).
- (22) Ze względu na konieczność posiadania specjalnych narzędzi umożliwiających skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi oraz znaczenie tych narzędzi dla skutecznej współpracy międzynarodowej między organami krajowymi, właściwe organy wszystkich państw członkowskich powinny mieć dostęp do narzędzi dochodzeniowo-śledczych zwykle stosowanych w przypadku spraw związanych z przestępczością zorganizowaną lub innymi poważnymi przestępstwami, jeżeli – i w zakresie, w jakim – stosowanie takich narzędzi jest odpowiednie i współmierne do charakteru i wagi danych przestępstw zgodnie z ich definicją w prawie krajowym. Ponadto organy ścigania i inne właściwe organy powinny mieć odpowiednio wcześniej dostęp do odpowiednich informacji, aby móc prowadzić postępowania przygotowawcze w sprawie przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie. Zachęca się państwa członkowskie do przyznania właściwym organom odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych umożliwiających im właściwe prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw określonych w niniejszej dyrektywie.

⁽⁵⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

⁽⁶⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 42).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (Dz.U. L 63 z 6.3.2002, s. 1).

- (23) Organy krajowe prowadzące postpowania przygotowawcze w sprawie przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, powinny być uprawnione do współpracy z innymi organami krajowymi w tym samym państwie członkowskim i ich odpowiednikami w innych państwach członkowskich.
- (24) U źródeł incydentów, które podlegają obowiązkowi zgłoszenia właściwym organom krajowym na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148⁽⁸⁾, leżą często działania przestępcze. W przypadku takich incydentów można domniemywać, że mają one charakter przestępczy, nawet jeżeli na tym etapie nie istnieją wystarczające dowody jednoznacznie wskazujące na przestępstwo. W związku z tym należy zachęcać odpowiednich operatorów usług kluczowych i dostawców usług cyfrowych do przekazywania organom ścigania sprawozdań, które mają oni obowiązek przedstawiać na mocy dyrektywy (UE) 2016/1148; przekazane sprawozdania umożliwią podejmowanie skutecznych i kompleksowych działań oraz ułatwią przypisywanie czynów i pociąganie sprawców do odpowiedzialności. Działania na rzecz bezpiecznego, chronionego i bardziej odpornego na zagrożenia środowiska wymagają w szczególności systematycznego zgłaszania organom ścigania incydentów, w przypadku których podejrzewa się, że mają charakter poważnego przestępstwa. Ponadto w stosownych przypadkach w postępowaniach przygotowawczych prowadzonych przez organy ścigania powinny uczestniczyć także zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego wyznaczone zgodnie z dyrektywą (UE) 2016/1148; zespoły te powinny przekazywać informacje, stosownie do ustaleń na poziomie krajowym, oraz zapewniać specjalistyczne doradztwo w dziedzinie systemów informatycznych.
- (25) Poważne incydenty związane z bezpieczeństwem, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366⁽⁹⁾, mogą być wynikiem działań przestępczych. W stosownych przypadkach dostawcy usług płatniczych powinni być zachęceni do przekazywania organom ścigania sprawozdań, które mają obowiązek przedstawiać właściwym organom w swoim państwie członkowskim pochodzenia na mocy dyrektywy (UE) 2015/2366.
- (26) Na szczeblu Unii istnieją liczne instrumenty i mechanizmy, które umożliwiają wymianę informacji pomiędzy krajowymi organami ścigania na potrzeby prowadzenia postępowań przygotowawczych. Aby ułatwić i przyspieszyć współpracę między krajowymi organami ścigania oraz zapewnić, by te instrumenty i mechanizmy były wykorzystywane w pełnym zakresie, niniejsza dyrektywa powinna zwiększyć znaczenie operacyjnych punktów kontaktowych, które zostały wprowadzone decyzją ramową 2001/413/WSiSW. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o wykorzystaniu już istniejących sieci operacyjnych punktów kontaktowych, takich jak sieć ustanowiona dyrektywą 2013/40/UE. Punkty kontaktowe powinny udzielać skutecznej pomocy, na przykład przez ułatwianie wymiany odpowiednich informacji oraz udzielanie porad technicznych lub informacji prawnych. Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie sieci, każdy punkt kontaktowy powinien być w stanie szybko nawiązać łączność z punktem kontaktowym w innym państwie członkowskim. Biorąc pod uwagę fakt, że przestępstwa, o których mowa w niniejszej dyrektywie, mają w dużym stopniu wymiar transgraniczny, oraz uwzględniając w szczególności zmienny charakter dowodów elektronicznych, państwa członkowskie powinny być w stanie szybko rozpatrywać pilne wnioski otrzymanywane w ramach tej sieci i przekazywać informacje zwrotne w ciągu ośmiu godzin. W bardzo pilnych i poważnych przypadkach państwa członkowskie powinny powiadomić Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol).
- (27) Zgłaszanie przestępstw organom publicznym bez zbędnej zwłoki ma ogromne znaczenie dla walki z fałszowaniem i oszustwami związanymi z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, ponieważ takie zgłoszenia prowadzą często do wszczęcia postępowań przygotowawczych. Należy wprowadzić środki zachęcające osoby fizyczne i prawne, a w szczególności instytucje finansowe, do zgłaszania przestępstw organom ścigania i organom wymiaru sprawiedliwości. Środki te mogą obejmować różnego rodzaju działania, w tym przyjęcie przepisów przewidujących obowiązek zgłaszania podejrzenia o popełnianiu oszustwa, lub działania inne niż ustawodawcze, takie jak tworzenie lub wspieranie organizacji lub mechanizmów wspomagających wymianę informacji lub podnoszących świadomość. Wszelkie takie środki, które wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych osób fizycznych, powinny być wdrażane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁰⁾. W szczególności przekazywanie informacji w celu zapobiegania przestępstwom dotyczącym fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi oraz zwalczania takich przestępstw powinno odbywać się z poszanowaniem wymogów określonych w tym rozporządzeniu, przede wszystkim wymogu posiadania ważnej podstawy prawnej przetwarzania.
- (28) W celu ułatwienia szybkiego i bezpośredniego zgłaszania przestępstw Komisja powinna starannie ocenić ustanowienie przez państwa członkowskie skutecznych internetowych systemów zgłaszania oszustw oraz ustanowienie na szczeblu Unii standardowych formularzy zgłoszenia. Takie systemy mogłyby ułatwiać zgłaszanie oszustw w odniesieniu do płatności bezgotówkowych, które często popełniane są w internecie, i dzięki temu przyczynić się do lepszego wsparcia dla ofiar, identyfikowania i analizowania zagrożeń związanych z cyberprzeszcznością, a także do poprawy pracy i transgranicznej współpracy właściwych organów krajowych.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (29) Przesłpstwa, o których mowa w niniejszej dyrektywie, często mają charakter transgraniczny. Zwalczanie tych przestpstw zależy zatem od ściłej współpracy między państwami członkowskimi. Zachęca się państwa członkowskie do zapewnienia, w stosownym zakresie, skutecznego stosowania instrumentów dotyczących wzajemnego uznawania i pomocy prawnej w odniesieniu do przestpstw objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.
- (30) Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie wszystkich rodzajów fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, w tym dotyczących niewielkich kwot pieniędzy, są szczególnie ważne dla skutecznego zwalczania tego zjawiska. Obowiązki związane ze zgłaszaniem, wymiana informacji i sporządzanie sprawozdań statystycznych stanowią skuteczne sposoby wykrywania oszustw, zwłaszcza podobnych działań, które traktowane oddzielnie wiążą się z niewielkimi kwotami.
- (31) Fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi narażają ofiary tego rodzaju przestpstw na poważne szkody ekonomiczne i nieekonomiczne. W przypadku gdy takie oszustwo wiąże się na przykład z kradzieżą tożsamości, jego skutki są często jeszcze groźniejsze, ponieważ pociągają za sobą uszczerbek dla reputacji i wizerunku zawodowego oraz szkodzą ocenie kredytowej danej osoby i wyrządzają poważną szkodę emocjonalną. W celu złagodzenia tych skutków państwa członkowskie powinny wprowadzić środki pomocy i wsparcia oraz środki ochronne w celu złagodzenia takich konsekwencji.
- (32) Ofiary często dopiero po upływie znacznego czasu odkrywają, że poniosły stratę w wyniku oszustwa lub fałszerstwa. W tym czasie może rozwinąć się spirala powiązanych ze sobą przestpstw, co nasila negatywne skutki dla ofiar.
- (33) Osobom fizycznym będącym ofiarami oszustwa związanego z bezgotówkowymi środkami płatniczymi przysługują prawa na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE ⁽¹⁾. Państwa członkowskie powinny przyjąć środki na rzecz pomocy i wsparcia dla tych ofiar, opierając się na środkach wymaganych na mocy tej dyrektywy, ale odpowiadając bardziej bezpośrednio na szczególne potrzeby osób, które padły ofiarą oszustw wiążących się z kradzieżą tożsamości. Środki te powinny obejmować w szczególności udostępnienie wykazu właściwych instytucji zajmujących się różnymi aspektami przestpstw związanych z kradzieżą tożsamości i wsparciem dla ofiar, specjalistyczne wsparcie psychologiczne oraz doradztwo w kwestiach finansowych, praktycznych i prawnych, a także pomoc w uzyskaniu przysługującego odszkodowania. Państwa członkowskie powinny być zachęcane do stworzenia jednolitego krajowego internetowego narzędzia informacyjnego, żeby ułatwić ofiarom dostęp do pomocy i wsparcia. Szczegółowe informacje i porady dotyczące sposobów ochrony przed niekorzystnymi skutkami takich przestpstw powinny być oferowane również osobom prawnym.
- (34) Niniejsza dyrektywa powinna przyznać osobom prawnym prawo dostępu do informacji, zgodnie z prawem krajowym, na temat procedur dotyczących złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestpstwa. To prawo jest niezbędne zwłaszcza w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw i powinno się ono przyczynić do stworzenia bardziej przyjaznego otoczenia biznesowego dla małych i średnich przedsiębiorstw. Osoby fizyczne korzystają już z tego prawa na mocy dyrektywy 2012/29/UE.
- (35) Państwa członkowskie przy wsparciu Komisji powinny ustanowić lub wzmocnić polityki zapobiegające fałszowaniu i oszustwom związanym z bezgotówkowymi środkami płatniczymi oraz środki zmniejszające ryzyko takich przestpstw – poprzez organizowanie kampanii informacyjnych i uświadamiających. W tym kontekście, państwa członkowskie mogłyby opracować i aktualizować stałe internetowe narzędzie podnoszące świadomość zawierające praktyczne przykłady oszukańczych praktyk, w formie łatwej do zrozumienia. Narzędzie to może być powiązane z jednolitym krajowym narzędziem informacyjnym dla ofiar przestpstw lub stanowić jego część. Państwa członkowskie mogłyby także wprowadzić programy badawcze i edukacyjne. Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzeby i interesy osób wymagających szczególnego traktowania. Państwa członkowskie są zachęcane do zapewnienia odpowiednich środków finansowych na potrzeby takich kampanii.
- (36) Należy gromadzić dane statystyczne dotyczące fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi instrumentami płatniczymi. Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia odpowiedniego systemu umożliwiającego utrwalanie, opracowywanie i dostarczanie istniejących danych statystycznych dotyczących przestpstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie.
- (37) Niniejsza dyrektywa służy zmianie i rozszerzeniu przepisów decyzji ramowej 2001/413/WSiSW. Ponieważ proponowane zmiany są liczne i mają istotny charakter, dla zachowania przejrzystości należy zastąpić w całości decyzję ramową 2001/413/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestpstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57).

- (38) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, te dwa państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie są nią związane ani jej nie stosują.
- (39) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (40) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy – mianowicie zapewnienie, by fałszowanie i oszustwa związane z bezgotówkowymi środkami płatniczymi podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom karnym, oraz usprawnienie transgranicznej współpracy między właściwymi organami, a także między osobami fizycznymi i prawnymi a właściwymi organami, jak również propagowanie tej współpracy – nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (41) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z prawem do wolności i bezpieczeństwa osobistego, zasadą poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, ochroną danych osobowych, wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, prawem własności, prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu, zasadą domniemania niewinności i prawem do obrony, zasadami legalności oraz proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary, jak również zakazem ponownego sądenia lub karania w postępowaniu karnym za ten sam czyn zabroniony pod groźbą kary. Niniejsza dyrektywa służy zapewnieniu pełnego poszanowania tych praw i zasad i powinna być odpowiednio wdrażana,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEDMIOT I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie określa się normy minimalne odnoszące się do definicji przestępstw i określania sankcji w odniesieniu do fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi. Ułatwia ona zapobieganie takim przestępstwom oraz udzielanie ofiarom wsparcia i pomocy.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „bezgotówkowy instrument płatniczy” oznacza niematerialne lub materialne chronione urządzenie, przedmiot lub zapis, lub ich kombinację, inny niż prawny środek płatniczy, który – samodzielnie lub w połączeniu z określoną procedurą lub zestawem procedur – umożliwia posiadaczowi lub użytkownikowi dokonanie przekazu środków pieniężnych lub wartości pieniężnych, w tym przy użyciu cyfrowych środków wymiany;
- b) „chronione urządzenie, przedmiot lub zapis” oznacza urządzenie, przedmiot lub zapis zabezpieczone przed podrobieniem lub użyciem w celu dokonania oszustwa, na przykład przez sposób konstrukcji, kodowanie lub podpis;
- c) „cyfrowy środek wymiany” oznacza pieniądź elektroniczny zdefiniowany w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE⁽¹²⁾ oraz walutę wirtualną;

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).

- d) „waluta wirtualna” oznacza cyfrowe odwzorowanie wartości, które nie jest emitowane ani gwarantowane przez bank centralny ani organ publiczny, nie musi być powiązane z walutą prawnie obowiązującą i nie posiada prawnego statusu waluty ani pieniądza, lecz jest akceptowane przez osoby fizyczne lub prawne jako środek wymiany, i które może być elektronicznie przeniesione i przechowywane oraz może być przedmiotem handlu elektronicznego;
- e) „system informatyczny” oznacza system informatyczny zdefiniowany w art. 2 lit. a) dyrektywy 2013/40/UE;
- f) „dane komputerowe” oznaczają dane komputerowe zdefiniowane w art. 2 lit. b) dyrektywy 2013/40/UE;
- g) „osoba prawna” oznacza podmiot posiadający osobowość prawną na mocy mającego zastosowanie prawa, z wyjątkiem państw lub podmiotów prawa publicznego sprawujących władzę publiczną oraz publicznych organizacji międzynarodowych.

TYTUŁ II

PRZESTĘPSTWA

Artykuł 3

Użycie bezgotówkowych instrumentów płatniczych w celu dokonania oszustwa

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby następujące czyny, jeżeli zostały popełnione umyślnie, były karalne jako przestępstwo:

- a) użycie w celu dokonania oszustwa skradzionego lub przywłaszczonego bądź uzyskanego w inny bezprawny sposób bezgotówkowego instrumentu płatniczego;
- b) użycie w celu dokonania oszustwa podrobionego lub sfalszowanego bezgotówkowego instrumentu płatniczego.

Artykuł 4

Przestępstwa związane z użyciem materialnych bezgotówkowych instrumentów płatniczych w celu dokonania oszustwa

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby następujące czyny, jeżeli zostały popełnione umyślnie, były karalne jako przestępstwo:

- a) kradzież lub innego rodzaju przywłaszczenie *materialnego bezgotówkowego* instrumentu płatniczego;
- b) podrobienie lub sfalszowanie materialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa;
- c) posiadanie skradzionego lub przywłaszczonego, podrobionego lub sfalszowanego materialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa;
- d) pozyskiwanie dla siebie lub dla osoby trzeciej, w tym otrzymanie, przywłaszczenie, nabycie, transfer, przywóz, wywóz, sprzedaż, transport lub dystrybucja skradzionego, podrobionego lub sfalszowanego materialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa.

Artykuł 5

Przestępstwa związane z użyciem niematerialnych bezgotówkowych instrumentów płatniczych w celu dokonania oszustwa

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby następujące czyny, jeżeli zostały popełnione umyślnie, były karalne jako przestępstwo:

- a) bezprawne uzyskanie niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego, przynajmniej w przypadku gdy uzyskanie to wiązało się z popełnieniem jednego z przestępstw, o których mowa w art. 3–6 dyrektywy 2013/40/UE, lub sprzeniewierzenie niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego;
- b) podrobienie lub sfalszowanie niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa;
- c) władanie bezprawnie uzyskanym, podrobionym lub sfalszowanym niematerialnym bezgotówkowym instrumentem płatniczym do użycia go w celu dokonania oszustwa, przynajmniej jeśli fakt bezprawnego pochodzenia jest znany w chwili władania tym instrumentem;
- d) pozyskiwanie dla siebie lub dla osoby trzeciej, w tym sprzedaż, transfer, dystrybucja lub udostępnienie, bezprawnie uzyskanego, podrobionego lub sfalszowanego niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa.

Artykuł 6

Oszustwa związane z systemami informatycznymi

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby dokonanie lub spowodowanie dokonania przekazu środków pieniężnych, wartości pieniężnych lub waluty wirtualnej i tym samym spowodowanie bezprawnego pozbawienia innej osoby jej własności w celu uzyskania bezprawnej korzyści przez sprawcę lub osobę trzecią były karalne jako przestępstwo, jeżeli czyny te zostały popełnione umyślnie poprzez:

- a) nieuprawnione zakłócanie funkcjonowania systemu informatycznego lub ingerowanie w jego funkcjonowanie;
- b) nieuprawnione wprowadzanie, zmienianie, usuwanie, przekazywanie lub eliminowanie danych komputerowych.

Artykuł 7

Narzędzia wykorzystywane do popełniania przestępstw

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby wytwarzanie, pozyskiwanie dla siebie lub dla innej osoby, w tym przywóz, wywóz, sprzedaż, transportowanie lub dystrybucja, lub udostępnianie urządzenia lub instrumentu, danych komputerowych lub innych środków zasadniczo przeznaczonych lub specjalnie przystosowanych w celu popełnienia dowolnego z przestępstw, o których mowa w art. 4 lit. a) i b), art. 5 lit. a) i b) lub w art. 6, przynajmniej jeżeli czyn został popełniony z zamiarem użycia tych środków, były karalne jako przestępstwo.

Artykuł 8

Podżeganie, pomocnictwo oraz usiłowanie

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby podżeganie do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3–7, lub pomocnictwo w jego popełnieniu było karalne jako przestępstwo.
2. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby usiłowanie popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3, art. 4 lit. a), b) i d), art. 5 lit. a) i b) oraz w art. 6, było karalne jako przestępstwo. W odniesieniu do art. 5 lit. d) państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia przynajmniej, aby usiłowanie pozyskania dla siebie lub osoby trzeciej bezprawnie uzyskanego, podrobionego lub sfałszowanego niematerialnego bezgotówkowego instrumentu płatniczego do użycia go w celu dokonania oszustwa było karalne jako przestępstwo.

Artykuł 9

Kary w przypadku osób fizycznych

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3–8, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom karnym.
2. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3, art. 4 lit. a) i b) oraz w art. 5 lit. a) i b), podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat.
3. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 4 lit. c) i d) oraz w art. 5 lit. c) i d), podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej jednego roku.
4. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwo, o którym mowa w art. 6, podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat.
5. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwo, o którym mowa w art. 7, podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat.
6. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3–6, podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat, jeżeli zostały popełnione w ramach organizacji przestępczej, zdefiniowanej w decyzji ramowej 2008/841/WSiSW, niezależnie od tego, jaki wymiar kary przewidziano w tej decyzji.

*Artykuł 10***Odpowiedzialność osób prawnych**

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 3–8, popełnione na ich korzyść przez osobę działającą indywidualnie lub jako członek organu osoby prawnej i pełniącą funkcje kierownicze w ramach danej osoby prawnej, w oparciu o jedną z poniższych podstaw:

- a) prawo reprezentowania osoby prawnej;
- b) uprawnienie do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej;
- c) uprawnienia kontrolne w ramach osoby prawnej.

2. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1, umożliwił popełnienie przez osobę jej podlegającą, jednego z przestępstw, o których mowa w art. 3–8, na korzyść danej osoby prawnej.

3. Odpowiedzialność osób prawnych zgodnie z ust. 1 i 2 nie wyklucza postępowania karnego przeciw osobom fizycznym będącym sprawcami przestępstw, o których mowa w art. 3–8, lub osobami podlegającymi do popełnienia tych przestępstw lub pomocnikami w ich popełnieniu.

*Artykuł 11***Sankcje w przypadku osób prawnych**

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 10 ust. 1 lub 2 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom, obejmującym grzywny nałożone na podstawie przepisów prawa karnego lub na podstawie innych przepisów, a także inne sankcje, takie jak:

- a) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;
- b) czasowe pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
- c) czasowy lub stały zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;
- d) objęcie nadzorem sądowym;
- e) sądowy nakaz rozwiązania;
- f) czasowe lub stałe zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełnienia przestępstwa.

TYTUŁ III

JURYSDYKCJA I PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ PRZYGOTOWAWCZYCH*Artykuł 12***Jurysdykcja**

1. Każde państwo członkowskie wprowadza środki niezbędne do ustanowienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3–8, jeżeli zaistniała co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- a) przestępstwo zostało popełnione w całości lub w części na jego terytorium;
- b) sprawca jest jego obywatelem.

2. Na użytek ust. 1 lit. a), przestępstwo uznaje się za popełnione w całości lub w części na terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli sprawca popełnił przestępstwo przebywając fizycznie na tym terytorium, niezależnie od tego, czy przestępstwo zostało popełnione przy użyciu systemu informatycznego na tym terytorium.

3. Państwo członkowskie informuje Komisję, jeżeli podejmie decyzję o ustanowieniu jurysdykcji w odniesieniu do dowolnego z przestępstw, o których mowa w art. 3–8, popełnionego poza jego terytorium, w tym również, jeżeli:

- a) miejsce zwykłego pobytu sprawcy znajduje się na jego terytorium;
- b) przestępstwo zostało popełnione na korzyść osoby prawnej mającej siedzibę na jego terytorium;
- c) przestępstwo zostało popełnione wobec obywatela tego państwa lub wobec osoby mającej miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium.

*Artykuł 13***Skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych i współpraca**

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, by narzędzia dochodzeniowo-śledcze, takie jak te wykorzystywane w sprawach związanych ze zwalczaniem przestępczości zorganizowanej lub innych poważnych przestępstw, były skuteczne i proporcjonalne do popełnionego przestępstwa oraz by były dostępne dla osób, jednostek lub służb odpowiedzialnych za prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3–8.

2. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby w przypadku, gdy prawo krajowe nakłada na osoby fizyczne i prawne obowiązek przekazywania informacji dotyczących przestępstw, o których mowa w art. 3–8, informacje takie docierały bez zbędnej zwłoki do organów prowadzących postępowania przygotowawcze w sprawie tych przestępstw.

TYTUŁ IV

WYMIANA INFORMACJI I ZGŁASZANIE PRZESTĘPSTW*Artykuł 14***Wymiana informacji**

1. Na potrzeby wymiany informacji odnoszących się do przestępstw, o których mowa w art. 3–8, państwa członkowskie zapewniają istnienie operacyjnego krajowego punktu kontaktowego dostępnego 24 godziny na dobę, siedem dni w tygodniu. Państwa członkowskie zapewniają również istnienie procedur umożliwiających szybkie rozpatrywanie pilnych wniosków o pomoc i przekazywanie przez właściwy organ, w ciągu ośmiu godzin od otrzymania wniosku, informacji co najmniej o tym, czy na wniosek zostanie udzielona odpowiedź oraz jaka będzie jej forma i przewidywany termin jej udzielenia. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wykorzystywaniu już istniejących sieci operacyjnych punktów kontaktowych.

2. Państwa członkowskie informują Komisję, Europol i Eurojust o swoich wyznaczonych punktach kontaktowych, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie w razie potrzeby aktualizują te informacje. Komisja przekazuje te informacje pozostałym państwom członkowskim.

*Artykuł 15***Zgłaszanie przestępstw**

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia dostępności odpowiednich kanałów zgłoszeniowych w celu ułatwienia powiadamiania bez zbędnej zwłoki organów ścigania i innych właściwych organów krajowych o przestępstwach, o których mowa w art. 3–8.

2. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zachęcenia instytucji finansowych i innych osób prawnych działających na ich terytorium do zgłaszania bez zbędnej zwłoki organom ścigania i innym właściwym organom podejrzenia o popełnieniu oszustwa, aby umożliwić wykrywanie przestępstw, o których mowa w art. 3–8, i zapobieganie im, a także prowadzenie w ich sprawie postępowań przygotowawczych.

*Artykuł 16***Pomoc i wsparcie dla ofiar**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osobom fizycznym i prawnym, które doznały szkody w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–8, popełnionych przez nadużycie danych osobowych:

- a) oferowano szczegółowe informacje i porady dotyczące sposobów ochrony przed niekorzystnymi skutkami przestępstw, takimi jak uszczerbek dla reputacji; oraz
- b) udostępniano wykaz właściwych instytucji zajmujących się różnymi aspektami przestępstw związanych z kradzieżą tożsamości i wsparciem dla ofiar.

2. Państwa członkowskie zachęca się do tworzenia jednolitych krajowych internetowych narzędzi informacyjnych, aby ułatwić dostęp do pomocy i wsparcia osobom fizycznym lub prawnym, które poniosły szkodę w wyniku przestępstw, o których mowa w art. 3–8, popełnionych przez nadużycie danych osobowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby osobom prawnym będącym ofiarami przestępstw, o których mowa w art. 3–8 niniejszej dyrektywy, oferowano od momentu pierwszego kontaktu z właściwym organem i bez zbędnej zwłoki informacje:

- a) o procedurach dotyczących zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz roli ofiary w takich procedurach;
- b) o prawie do uzyskania informacji o danej sprawie zgodnie z prawem krajowym;
- c) o dostępnych procedurach złożenia skargi, jeżeli właściwy organ nie przestrzega uprawnień ofiary w toku postępowania karnego;
- d) dotyczące danych kontaktowych na potrzeby przekazywania informacji o sprawie, która ich dotyczy.

Artykuł 17

Zapobieganie

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, w tym za pośrednictwem internetu, takie jak kampanie informacyjne i uświadamiające oraz programy badawcze i edukacyjne, aby zmniejszyć skalę oszustw, zwiększyć świadomość i ograniczyć ryzyko stania się ofiarą oszustwa. W stosownych przypadkach państwa członkowskie działają we współpracy z zainteresowanymi stronami

Artykuł 18

Monitorowanie i statystyki

1. Do dnia 31 sierpnia 2019 r. Komisja ustanowi szczegółowy program monitorowania wyników, rezultatów i skutków niniejszej dyrektywy. Program monitorowania określa środki służące do gromadzenia niezbędnych danych i innych dowodów, a także przedziały czasowe, w jakich będą one gromadzone. Wskazuje on działania, które mają być podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia, przekazywania i analizowania danych oraz innych dowodów.

2. Państwa członkowskie zapewniają istnienie systemu umożliwiającego utrwalanie, opracowywanie i dostarczanie zanonimizowanych danych statystycznych dotyczących zgłaszania przestępstw, o których mowa w art. 3–8, a także postępowania przygotowawczych i sądowych w sprawie takich przestępstw.

3. Dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, obejmują co najmniej istniejące dane dotyczące liczby przestępstw, o których mowa w art. 3–8, zarejestrowanych przez państwa członkowskie, oraz dotyczące liczby osób oskarżonych o popełnienie przestępstw, o których mowa w art. 3–7, i skazanych za ich popełnienie.

4. Państwa członkowskie przekazują corocznie Komisji dane zgromadzone zgodnie z ust. 1, 2 i 3. Komisja zapewnia publikowanie co roku skonsolidowanego przeglądu tych sprawozdań statystycznych oraz przekazanie go właściwym wyspecjalizowanym agencjom i organom Unii.

Artykuł 19

Zastąpienie decyzji ramowej 2001/413/WSiSW

Zastępuje się decyzję ramową 2001/413/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą, bez uszczerbku dla obowiązków tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tej decyzji ramowej do prawa krajowego.

W przypadku państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do decyzji ramowej 2001/413/WSiSW traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 20

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 31 maja 2021 r.. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 21***Ocena i sprawozdawczość**

1. W terminie do dnia 31 maja 2023 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym oceni, w jakim zakresie państwa członkowskie wprowadziły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.
2. W terminie do dnia 31 maja 2026 r. Komisja dokona oceny wpływu niniejszej dyrektywy na zwalczanie fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, a także jej wpływu na prawa podstawowe, oraz przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.
3. W kontekście oceny, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja informuje również w sprawozdaniu o konieczności, wykonalności i skuteczności tworzenia bezpiecznych krajowych systemów internetowych mających umożliwiać ofiarom zgłaszanie przestępstw, o których mowa w art. 3–8, a także ustanowienia standardowego unijnego szablonu zgłoszenia stanowiącego wzór dla państw członkowskich.

*Artykuł 22***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2019/714

z dnia 7 marca 2019 r.

zastępujące załącznik I oraz zmieniające załączniki II i VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 16,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 211/2011 stanowi, że w co najmniej jednej czwartej państw członkowskich minimalna liczba sygnatariuszy inicjatywy obywatelskiej powinna odpowiadać liczbie posłów do Parlamentu Europejskiego wybieranych w danym państwie członkowskim pomnożonej przez 750. Te minimalne liczby określono w załączniku I do tego rozporządzenia.
- (2) W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej („Zjednoczone Królestwo”) złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, tj. od dnia 30 marca 2019 r., chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem podejmie jednomyślnie decyzję o przedłużeniu tego okresu.
- (3) W dniu 28 czerwca 2018 r. Rada Europejska przyjęła decyzję Rady Europejskiej (UE) 2018/937 ⁽²⁾ ustanawiającą skład Parlamentu Europejskiego. Decyzja ta, która weszła w życie w dniu 3 lipca 2018 r., ustanawia liczbę posłów wybieranych do Parlamentu Europejskiego w poszczególnych państwach członkowskich na kadencję parlamentarną 2019–2024, która rozpoczyna się w dniu 2 lipca 2019 r.

Aby odzwierciedlić te zasady w odniesieniu do minimalnej liczby sygnatariuszy określonej w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 211/2011, należy zmienić załącznik I do rozporządzenia (UE) nr 211/2011. Zmiana ta powinna zacząć obowiązywać z dniem 2 lipca 2019 r., kiedy to rozpocznie się kadencja parlamentarna 2019–2024. Jeżeli jednak dwuletni okres, o którym mowa w art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, zostanie przedłużony na okres po tej dacie, zmiana powinna mieć zastosowanie po upływie przedłużonego okresu. Dla jasności przepisów należy zastąpić załącznik I.

- (4) Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 211/2011 stanowi, że organizatorzy proponowanej inicjatywy obywatelskiej dokonują jej rejestracji w rejestrze Komisji, dostarczając informacje określone w załączniku II do tego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2018/937 z dnia 28 czerwca 2018 r. ustanawiająca skład Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 165 z 2.7.2018, s. 1).

- (5) Art. 9 rozporządzenia (UE) nr 211/2011 stanowi, że w celu przedłożenia Komisji inicjatywy obywatelskiej organizatorzy powinni korzystać z formularza określonego w załączniku VII do tego rozporządzenia.
- (6) Formularze w załącznikach II i VII do rozporządzenia (UE) nr 211/2011 zawierają przypis, w którym znajdują się informacje na temat sposobu przetwarzania danych osobowych organizatorów i sponsorów. Informacje zawarte w tym przypisie należy skrócić i uprościć, aby uniknąć mylenia ich z oświadczeniem o ochronie prywatności stosowanym w odnośnym przetwarzaniu danych.
- (7) Tekst przypisów zawiera odniesienie do rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾. Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 zostało uchylone i zastąpione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 11 grudnia 2018 r. ⁽⁴⁾. Odniesienie do rozporządzenia (WE) nr 45/2001 należy zatem z tych przypisów usunąć.
- (8) Należy zatem zastąpić załącznik I do rozporządzenia (UE) nr 211/2011 oraz odpowiednio zmienić załączniki II i VII do tego rozporządzenia,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 211/2011 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik I zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia;
- 2) w załączniku II tekst przypisu ⁽¹⁾ otrzymuje brzmienie:

„⁽¹⁾ W rejestrze online Komisji publicznie udostępnione zostaną jedynie: imiona i nazwiska organizatorów, adresy e-mail osób do kontaktu oraz informacje dotyczące źródeł wsparcia i finansowania.

Osoby, których dane dotyczą, mają prawo sprzeciwić się publikacji swoich danych osobowych, podając uzasadnione powody związane z ich szczególną sytuacją.”;

- 3) w załączniku VII tekst przypisu ⁽¹⁾ otrzymuje brzmienie:

„⁽¹⁾ W rejestrze online Komisji publicznie udostępnione zostaną jedynie: imiona i nazwiska organizatorów, adresy e-mail osób do kontaktu oraz informacje dotyczące źródeł wsparcia i finansowania.

Osoby, których dane dotyczą, mają prawo sprzeciwić się publikacji swoich danych osobowych, podając uzasadnione powody związane z ich szczególną sytuacją.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 1 stosuje się od dnia 2 lipca 2019 r. lub od dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 marca 2019 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

MINIMALNA LICZBA SYGNATARIUSZY PRZYPADAJĄCA NA PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

Belgia	15 750
Bułgaria	12 750
Czechy	15 750
Dania	10 500
Niemcy	72 000
Estonia	5 250
Irlandia	9 750
Grecja	15 750
Hiszpania	44 250
Francja	59 250
Chorwacja	9 000
Włochy	57 000
Cypr	4 500
Łotwa	6 000
Litwa	8 250
Luksemburg	4 500
Węgry	15 750
Malta	4 500
Niderlandy	21 750
Austria	14 250
Polska	39 000
Portugalia	15 750
Rumunia	24 750
Słowenia	6 000
Słowacja	10 500
Finlandia	10 500
Szwecja	15 750

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL